Vármegyei Közélet

(SZOLNOK-DOBOKA)

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP. A SZOLNOK-DOBOKA VÁRMEGYEI SZÖVETKEZETT PÁRTOK HIVATALOS LAPJA.

XXXIII. évfolyam. 2. szám. Dés, 1908 január hó 7-én.

Megjelenik minden csütörtök reggel. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Rákóczi-ház. Kéziratokat nem adunk vissza.

Felelős szerkesztő: *Dr. BENE FERENC.*

Előfizetési ára: *Egész évre 10 korona. Fél évre 5 kor* Egyes szám ára 20 fillér.

Tisztújitás után.

Nem térhetünk napirendre e nagyjelentőségü esemény felett anélkül, hogy — a midőn több törvényhatóság területén keresztülvitt tisztújitás révén sok politikai és társadalmi surlódás felidézését láttuk — a Szolnok-Dobokavármegye területén megejtett tisztújitás mintaszerü, békességes lefolyásának horderejét és jelentőségét ne konstatáljuk.

Tudvalevő ugyanis, hogy gróf Wass Béla vármegyei főispán a tisztújitást jóval megelőzőleg, nagy tapintattal kereste, kutatta a törvényhatósági bizottság hajlandóságait s már előre megtalálta úgy a törvényhatóság, mint a tisztikar csekély ellentétes igényeinek szerencsés kiegyenlitését. Elsőrendü vezető eszméje tehát a béke volt s ez a béke és köznyugalom ma tényleg általános is.

Ámde, akik ismerjük — már pedig általánosan ismerjük — gróf Wass Béla főispánnak a béke-jegyében hirdetett elveit, nem zárkózhatunk el annak teljes értelme elől sem, a mit államférfiúi egész élete alatt hangoztatott, hogy *„Magyarország állami életét csakis a béke ápolása, a részrehajlatlan közszolgálati igazság és becsületes munkásság bevezetése szilárdithatja meg.“*

Midőn tehát: ezen elveihez hiven ragaszkodva vitte keresztül a törvényhatósági tisztújitást is, olybá tünik föl most már a helyzet, mintha a békét meg is teremtette volna. Eljárása azonban nem jelenti egészen a béke létesitését, hanem igenis egy példás utjelző, melyet a béke-jegyében választott törvényhatósági tisztviselőknek megjelölt s melyet gyümölcsözően megvalósitani tulajdonképen nekik kell. Egész közéletünk mozgató ereje a közigazgatásban fekszik. Ettől függ állami létünk, ettől függ a közbéke s különösen napjainkban; ettől függ a nemzetiségekben is mesterségesen fölizgatott látszólagos elégedetlenségek kiegyenlitése. A béke teljes megteremtése tehát a tisztviselők föladatát képezi.

Tisztikarunk felelősség terhes kötelezettségek megoldásával áll szemben, s nem is kételkedünk, sőt inkább biztosan reméljük, hogy eme nagy feladatok megoldására nagyon is törekedni fog. Mert tudatában és gyakorlatában vannak annak is, hogy a haladó korral lépést tartva, ma már a közigazgatás is modernebbül kezelendő, mint ez a régebbi multban szokásos volt. Ezen átalakulás lényege pedig csak annyiból áll, hogy a tisztviselő tiszti eljárásaiban: soha sem a saját személyét, hanem mindig magát a törvényt helyezi előtérbe. Elismerjük azt is, hogy a közigazgatási tisztviselőnek igen sok ágazatu hivatásában, valamint a paragrafusok tömkelegében, nagy körültekintéssel, közéleti ismeret s a gyakorlati érzékkel lehet csak helyesen eligazodnia. Ezt az érzéket pedig csakis a helyzet magaslatán álló köztisztviselő tudja kifejteni, de még akkor is csak a törvény térelőnyével. Szomorú tapasztalataink vannak ugyanis más törvényhatóságok területéről nemcsak a nagyon rég, hanem a közelebbi multból is, hogy midőn valamely — egyébként derék — köztisztviselő, hivatali eljárásában nem a törvényt, hanem a saját hatalmi személyét helyezte előtérbe, megboszúlta magát annyira, hogy akárhány esetben nemzetiségi izgatások bevezetésére is alapul szolgált.

Közigazgatási tisztviselőnek, a nép barátjának, jóltevőjének kell lennie, kihez ügyes-bajos dolgaiban első sorban fordulhat bizalommal. Meg vannak az államnak a maga apróbb jogszabályai is, a köznépre rendesen jóval szigorúabbak, mint a társadalmiakra, minthogy intelligens ember ritkábban kerül összeütközésbe ezekkel a jogszabályokkal. A megtorlást lehet bármi szigorral alkalmazni, fődolog, hogy ne a tisztviselő, hanem maga a törvény alkalmazza a megtorlást, minthogy a tisztviselő csak a törvény eskü alatti végrehajtója. Ezt pedig a köznéppel megértetve, a személyi gyülölségek kimaradnak s a tisztviselő iránt a szükséges bizalom fokozódik.

Tény ugyan, hogy a köznép vezetése, irányitása, tehát általában a népneveléssel kapcsolatos teendők nem annyira a törvényhatósági, hanem inkább a községi tisztviselő hatáskörébe esnek; helyesebben tehát a községi közigazgatás hatáskörébe tartozók. Ámde hol áll még a mi községi közigazgatásunk? Ma még csak annyit mondhatunk, hogy mindaddig, mig az egész közigazgatásunk megfelelő rendezést nyer, a nép vezetésének kérdését nem választhatjuk szét, hanem osztatlan közösségben kell meghagynunk úgy a törvényhatósági (járási), mint a községi közigazgatás kezében. Bár igy is a feladat terhesebb részének a megoldása még mindig a községi tisztviselőre (körjegyzőre) háramlik az által, hogy a törvényhatósági (járási) tisztviselő az állami jogszabályokat a sértőre egyszerüen ráolvassa, mint megtorló itéletét; a községi tisztviselőnek ellenben őrt kell állania a felett, hogy a köznép ezen jogszabályok megsértését kerülje. Mindenesetre a terhesebb

TARCZA.

Dés város közélete a XVIII. század elején.

Irta: **Dr. Lukinich Ime.**

— A „Vármegyei Közélet“ eredeti tárczája. —

I.

A városi hatóság.

Dés várost 1668 januárius 25-én a városi nemesség kivánságára I. Apafy Mihály Tordával együtt megnemesitette. „Nemes Dés városa“, — mely elnevezéssel azóta élt, — igy minden teherviselés alól felszabadult, s csak annyi és olyan kötelezettségei voltak, mint a nemesi vármegyéknek. A megnemesités azonban nem jelentette egyuttal a vármegyétől, mint joghatóságtól való függetlenitését, mint ilyen független testületek csak a szabad királyi városok voltak. Dés 1668 után is a vármegye kebelében maradt, polgársága a vármegye zászlója alatt tartozott harczolni, s meghatározott peres ügyekben a megye hatósága itélkezett a városi polgárságra vonatkozólag is.[1]

A nemesitésnek megfelelően Dés város alkotmánya is módosult. A biró helyét a *hadnagy* foglalja el, kit évenként választanak a következő módon: a dési universitás a maga kebeléből hármat jelöl, kik közül egyet a minden újév napján tartani szokott vármegyei (girás vagy marchalis) közgyülés választ. A tényleges hadnagy tehát minden év végén lemondani tartozik. Ugyanazon napon a városi universitás „hazájok közönséges javára tartozó dolgoknak hasznos és istenes igazgatására magok közül 12 személyt, haza szabadságát szerető és ország törvényét értő jó lelkiismerető embereket“ az *assessorokat* választotta vallásukra való tekintet nélkül. Megválasztatását mindenki köteles elfogadni; aki hivatalt vállalni vonakodott s azt kellően megokolni nem tudta, pénzbirságot fizetett. Igy a hadnagyi tiszt visszautasitásáért 100 frtot, az assessorságért 12 frt 11 dénárt, kisebb tisztségekért 6 frtot.

A hadnagy kötelessége volt minden pénteken az assessorokkal együtt a városházánál a felmerült peres ügyekben itélkezni. Hatáskörébe tartozott a város területén lévő örökségekre, ép és puszta házakra, telkekre, szőlőkre, szénarétekre, halastavakra, malmokra és malomhelyekre vonatkozó minden ügy, továbbá „pénz, ezüstről, arany, kövesarany, marhákról, adósságról, jegyajándékról, negyedekről, lopásról, jogtalankodásról, kártételekről, diffamatiókról, szidalmazások“ stb. melyek azonban legföllebb 50 frtnyi értéket képviselhetnek. Kötelessége végül a városba telepedni óhajtó idegenek megvizsgálása.

Ha valaki a hadnagy ellen támadna, vagy neki szót nem fogadna, első izben 6 frt, másodizben 25 frt birságot fizet; viszont azonban, ha a hadnagy szabálytalanságot vagy igazságtalanságot követ el, hivatali ideje leteltével felelősségre vonható. (1669 márcz. 30-án hozott constit.)

A hadnagy megválasztása után esküt tenni köteles. Esküminta a következőképen szól: „Én N. N. az nemes Belső-Szolnokvármegyének minden tagjaitól libero et communi suffragio Dés városának választatott főhadnagya, eskeszem az élő Istenre, ki Atya, Fiú, Szentlélek teljes Szentháromság egy bizony örök Isten, hogy az én reám bizottatott tisztemben tehetségem szerint igazán és hűségesen eljárok, az nemes vármegye főispánjitól dependentiát tartok és az nemes vármegyével egyetértek, minden nemesi szabadságunkat nem bántó ország törvénye szerint való dolgokban, minden legitime emanáltatott privilegiumban annuentiaiban az nemesi szabadságot az decretum és az ország constitutioja szerint intacte megtartom és másokkal is sine ullo respectu personarum megtartatom; mindeneknek mind szegénynek, boldognak amore, timore, favore semotis et odio remoto igaz törvényt szolgáltatok, igaz executiot tészek és tétetek az törvény után. Minden proventusira az városnak akárhonnan és akárminő legyen, szorgalmatosan gondot viselek és viseltetek, az perceptiokról, erogatiokról az nemes universitásnak igaz számot adok és adatok meg is Isten engemet úgy segélyen.“ (1669-ből, 1712-ből stb.)

A hadnagyot sokoldalú tevékenységében az *assessorok* és *senatorok* támogatták és ellenőrizték; az előbbiek száma állandóan 12, az utóbbiaké változó; 1741-ben pl. 57-en voltak. Megválasztatásuk alkalmával ezek is letették a hivatalos

[1] Comp. Constit. Regni. Trans. P. III. Tit. XI. art. 6.

feladatok közzé tartozik az *oktatási*, mint a *megtorlási* eljárás. Ezek ugyan az apróbb részletek csak. Mert az általános igazgatás vezetése feletti őrködés még mindig a törvényhatósági tisztviselő jog- és hatáskörében marad. Nagy körültekintés és tapintatosságot igényel tehát azon gondoskodás, hogy a minden igazgatásnak alapját képező, de már roskadozó községi közigazgatás mozgatható ereje fönn ne akadjon. Törvényhatósági tisztviselőinknek feladatát tehát épen ezen körülmények teszik súlyosan felelősségterhessé s ebben fekszik oka annak is, hogy valóban terhes föladatok megoldásával állanak szemben.

Egyébként bizunk törvényhatósági tisztviselőinkben s feladatuk teljesitéséhez és helyes megoldásához a béke-jegyében mi is sok szerencsét kivánunk!

VÁRMEGYE.

— ***Kinevezések.*** A kápolnokmonostori ujonnan rendszeresitett főszolgabirói járás tiszti orvosává a vármegye főispánja Dr. Anka Gyula György ottani körorvost nevezte ki. Járási irnokká: Buda János körjegyzői irnok és anyakönyvvezető-helyettes, állandó napidíjassá: Fejérvári Lajos magyarláposi lakos neveztettek ki.

— ***Közigazgatási gyakornoki kinevezés.*** A vármegye főispánja ifj. Rucska Lajos kolozsvári lakos végzett joghallgatót dijtalan közigazgatási gyakornokká nevezte ki és szolgálattételre a betleni járás főszolgabirája mellé osztotta be.

— ***Község átcsatolás.*** A m. kir. belügyminiszter a kápolnokmonostori járás létesitésével kapcsolatban hozzájárult ahhoz, hogy Kohpataka magyarláposi járásbeli kisközség az uj járásba kebelezett nagyhegyi körjegyzőségből a magyarláposi járáshoz tartozó macskamezői körjegyzőséghez csatoltassék át.

— ***Körjegyzői fizetések.*** A községi és körjegyzők illetményeinek szabályozásáról szóló és jelenleg hatályban levő törvény alapján a m. kir. belügyminiszter a vármegye közönségének a körés községi jegyzők 1908. évi fizetéskiegészitésének megállapitása tárgyában hozott határozatát jóváhagyta.

„Vármegyei Közélet“ előfizetési ára:

Egész évre . . . . . 10 K

Fél évre . . . . . 5 „

HIREK

— **Igazgatósági ülés a szamosvölgyi vasútnál.** A szamosvölgyi vasút igazgatósága e hó 4-én szombaton, a vasúttársaság tanácstermében igazgatósági ülést tartott, melyen Br. Bánffy Dezső elnök akadályoztatása folytán Gr. Wass Béla alelnök elnökölt, s melyen a tagok szép számmal jelentek meg. Az ülésen a folyó ügyek elintézése után a vasúttársaság alkalmazottai részére életbeléptetendő új szolgálati és illetményszabályzatot, a napidij és napibér mellett alkalmazottak részére létesitendő nyugbérpénztár alapszabályait és az 1908. évi költségelőirányzatot tárgyálták le, illetve állapitották meg. Az igazgatóság ülését megelőzőleg a vasút alkalmazottai nyugdijintézetének választmánya tartott ülést.

— **Az uj törvényszéki elnök** Dr. Koller Kálmán, a ki január elejével volt elfoglalandó állását, hivatalosan január hó 8-án kezdette meg hivatali működését. A kir. törvényszék birói kara e napon teljes tanácsülésre gyült össze a kir. törvényszék polgári tanácstermében, a hol *Dr. Ákontz János* kir. törvényszéki biró, helyettes-elnök meleg hangu beszédben üdvözölte az uj elnököt, ki hivatali esküjét a teljes ülés szine előtt letévén, tartalmas beszédben válaszolt az üdvözlésre és megjelölte azon irányt, melyben müködését folytatni kivánja. A teljes ülés befejezte után a tisztelgések vették kezdetüket. Elsőnek a dési kir. törvényszék mellett müködő kir. ügyészség tisztelgett *Gr. Lázár Kálmán* kir. ügyész vezetése alatt; aztán a dési kir. járásbiróság személyzete jelent meg *Kenyeres László* albiró vezetésével; utánuk a kir. törvényszék jegyzői karát vezette az uj elnök szine elé *Máthé Andor* jegyző. A törvényszék ifjabb jogász-nemzedéke után a dési ügyvédek jelentek meg *Dr. Vajda Lipót* ügyvéd vezetése alatt, végül pedig a törvényszék kezelő személyzete tisztelgett, élén *Fodor Béla* irodaigazgatóval. A tisztelgő küldöttségek vezetői mindannyian a szeretet és a tisztelet meleg hangján üdvözölték Dr. Koller Kálmánt, az uj elnököt, s mig egyfelől mindannyian készséges támogatást igértek, másfelől az uj elnök ismert erélyére és mindenütt az összetartást hirdető elveire hivatkozva, ezirányu támogatását kérték. Viszont az üdvözölt elnök minden egyes esetben a legtalálóbb hangon adta meg a választ az egyes küldöttségeknek. Mikor magunk részéről is a legmelegebben üdvözöljük székfoglalásakor a dési törvényszék uj vezetőjét, örömmel regisztráljuk ezt az ünnepélyes fogadtatást, mint legékesebben szóló kifejezését annak a közhangulatnak, mely már Dr. Koller Kálmán kinevezését is minden vonalon helyesléssel fogadta.

— **A Konfirmáltak Egyesülete** 1908. évi január hó 12-én (vasárnap) délután 5 órakor a vármegyeház nagytermében felolvasó-estélyt rendez. Az estély müsora: 1. Gyermekkar. 2. Felolvasás. Tartja: Szőts Mihály. 3. La „Rossignol“ (Fülemile dal) Liszt Ferencztől. Zongorán előadja: Vizi Gizella. 4. Szaval: Vida Gyula. 5. Vándormadár. Ábránd. Szövege: Ábrányi Emiltől, zenésitette: Hevesy. Zongorakiséret mellett énekli: Császár Erzsike. 6. Gyermekkar. — Belépő díj tetszés szerint.

— **Védőegyleti gyülés.** A Tulipánszövetség Magyar Védőegyesület megyei osztálya szerdán, 8-án népes választmányi ülést tartott a vármegyeházán, gróf Wass Béla főispán elnöklete alatt. Több apró érdekes tárgy közt, legnevezetesebb határozata az ülésnek az volt, hogy február hó 15-én megnyitja az 5—6 hóra terjedő fehérnemü varró-tanfolyamot. A tanfolyamra csak oly női hallgatókat vesz fel az egyesület, kik legalább is annyit tudnak a fehérvarrásból, mint egy polgári leányiskolát végzett növendék. A hallgatók havi 4 korona dijat kötelesek fizetni. A felhivásokat az egylet már szét is küldötte. A választmányi ülés végül a választmány tagjai közé vette fel Voith Gergely kir. tanácsost is.

— **Mai tárczánkban,** mint azt már előző számunkban is jeleztük, Dr. Lukinich Imre főgimnáziumi tanár hosszabb történelmi tanulmányának közlését kezdjük meg, mely nemcsak helyi vonatkozásánál fogva, de mint eredeti tanulmány történelem-irodalmi szempontból is kiváló értékü becsü munka.

— **Vármegyénk a londoni kiállitáson.** A nyáron Londonban megnyitandó magyar iparkiállitáson való részvételre a Magyar Védőegylet utján vármegyénket is felkérték. A védő-egylet most a közigazgatási hatóságok és a tanitónők utján, kikhez ilyen értelemben felhivást intézett, össze szedette a vármegye területén folytatott házi- és kézműipari termékeket és abból a legjavát kiválogatva, azzal a kiállitáson részt fog venni.

— **Tánczestély Szamosújváron.** A József kir. Szanatorium-Egyesület“ szamosújvári bizottsága 1908. év *január hó 11-ik* napján részben a szanatorium-egyesület czéljaira, részben pedig a városi szegények felsegélyezésére, a városi vigadó nagytermében sétahangversenynyel egybekötött zártkörü tánczestélyt rendez. Az estély kezdete este 8 órakor lesz. Az estély élén mint védnökök özv. Bogdánffy Istvánné, özv. Flórián Antalné, Kopár Kristófné, László Lászlóné, özv. Nagy Istvánné, Nagy Lajosné, özv. Papp Tódorné, Szappanyos Miklósné, Tódorfi Lukácsné, Tüzes Karácsonné állanak. Müsor érdekes pontjai előre is sokat igérők.

— **Hazai ipari beszerzési források.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a m. kir. kereskedelm muzeum igazgatósága által szerkesztett „Hazai ipari beszerzési források“ czimü füzetnek 240 példányát küldte meg a kir. tanfelügyelőségnek azon czélból, hogy azokat a tankerületnek azon tanitói között ossza szét, akikről remélhető, hogy a hazai ipar pártolását ezen füzet adatainak felhasználása révén, nemcsak saját beszerzéseik alkalmával, hanem ismerőseik körében is buzgó ajánlásukkal elősegitik. A miniszter a magyar ipar pártolására és a szükségleteknek hazai forrásokból való beszerzésére nagy súlyt helyez és a tanitók erre irányuló eredményes törekvését érdemnek tekinti.

— **Adóvégrehajtások felfüggesztése** czimen egyik előző számunkban azt a hirt közöltük, egyik tudósitónk értesitése folytán, hogy a pénzügyminiszter a téli hónapokra az adóvégrehajtások foganatositását rendeletileg felfüggesztette. Most illetékes helyről felkérettünk annak közzétételére, hogy ez a hiradás nem felel meg a valóságnak és ilyen felfüggesztő rendelet a pénzügyigazgatóságokhoz nem érkezett.

esküt, mely a következő: „Én N. N. ki most nemes Dés városának minden lakossi liberset communi suffragio ennek az városnak hasznára, javára hadnagy és assessor uraimék mellé választott tanácsi (vagy assessor) rendnek: esküszöm az élő Istenre, ki Atya, Fiú, Szentlélek teljes Szentháromság egy bizony örök Isten, engemet úgy segéljen, hogy vagy úgy adja lelkem üdvességét, hogy én ennek az nemes városnak minden hasznára, javára való szabadságát nem bontogató dolgokban hadnagy, assessor uraimékkal egyetértek, őkglmekkel együtt szegénynek, boldognak, gazdagnak, özvegynek és árvának, lakosnak, jövevénynek igazságát teljes tehetségem szerint kiszolgáltatom, nem nézvén sem atyafiúságot, sem barátságot, haragot, gyülölséget is abban félretévén, igyekezem teljes tehetségemmel a nemes város közönséges javát előmozditani. Az nemes vármegyével is minden nemes szabadságra való dolgokban egyetértek, semmiben el nem szakadok, sőt ha kit olyat értek, hogy vármegye ellen és város közönsége java s haszna ellen való dologban akarna munkálkodni, vagy alattomban practicálni, azt hadnagy, assessor uraiméknak értésekre adom. Kiknek igazán való megállására Isten engemet úgy segéljen, hogy magamat kötelezem.“

A város administratiója azonban az 1669-iki constitutio szerint nehézkes volt, részint azért, mert a hadnagyi tiszt ellátása a hatáskörébe tartozó ügyek sokfélesége miatt esetenként csaknem lehetetlenné vált, részint mivel a városi közgyüléssel, az universitással való érintkezés, mely főleg az elvi jelentőségű határozatok megerősitése végett szükséges volt, — lévén a városi hatóság elsősorban az universitásnak felelős — sok időt vett igénybe. Ezért 1696-ban a hadnagy mellé *ügyészt* (fiscalis procurator) választanak, kinek feladata volt hatóságilag üldözni mindazokat, kik a városi, vagy a megyei cunstitutiók értelmében olyan büntetendő cselekményt követtek el, mely a megyei törvényszék hatáskörébe tartozott. Ugyanakkor „egy becsületes *szószóllót*“ is választottak, „ki az universitás előtt az assessorok akaratját repraesentálhassa“ és viszont az universitás akaratját az assessorok előtt. A hadnagy rendeleteinek végrehajtását az *executorra* bizták, mellette hivatalos eljárása alkalmával „pro testimonio“ egy assessor és a *citator* (idéző) voltak. Fontos ujitás volt az is, mely (1696-ban) felhatalmazta az assessorokat, hogy „az universitás közzül jó lelkiesméretü és a szegény város szabadságát szerető 26 embereket“ választhatnak, kiket a hadnagy sürgős ügyekben összehiván, velük, mint az universitás képviselőkkel tanácskozhatnak, sőt határozhatnak is. A jegyzői teendőket a *notarius* végzi.

A város vagyona és jövedelmei felett való ügyelet a hadnagy kötelességei közé tartozott ugyan, de ebben különféle hatósági közegek támogatták. Igy a *vámos,* ki a vámjövedelmekre ügyelt; a *malombirák,* kik a város tulajdonát képező malmok jókarban tartásáról gondoskodtak; a *borbirák,* kik az u. n. *borfogást* ellenőrizték. A borfogás eredetileg a város rendkivüli jövedelmeihez tartozott s abból állott, hogy a bormérés jogát az év bizonyos hónapjaiban a város magának tulajdonitván, a városi polgárság saját borát büntetés terhe alatt nem árulhatta; borfogás ideje alatt bort csakis a város korcsmáiban lehetett kimérni. Kitünik ez a magistratus 1682. márczius 23-án hozott határozatából is: „Sok és kiváltképpen való szükségeink lévén, kételenitettünk borfogást felállitani, mivel ez nemes ország az mostani articulus szerint magunk és az ország javára való második hidunknak csináltatására erőltet, nem lévén semmi oly jövedelme szegény városunknak, az, melybül hasznot várhatnánk; mely korcsmálásnak continálása 1 Aprilis kezdetődik, végeződik pedig 1 Augusti. Hogy ezen megirt korcsmálás jó rendben állittassék, egyenlő consensussal borbiráknak rendeltük Szőcs Ferencz és Borbély Mihály uraméket, kik is ugy industre alkudjanak, hogy az város meg ne fogyatkozzék.“ A XVIII. században a borfogást csaknem minden esztendőben elrendelik s igy az rendes jövedelemmé vált. Inkább a polgárság érdekeit védték a *húslátók,* kiket a magistratus jelölt ki a mészárosok ellenőrzésére; igy 1685. november 2-án figyelmeztetik az ujonnan megválasztott húslátókat, hogy „ő kglmnek mindketten tisztekben szorgalmatosan eljárjanak és akik az mészárosok között büntetésre méltók lesznek“, a hadnagy tudomására hozzák megbüntetés végett; 1723. januáris 2-án a hatóság utasitja a húslátót, hogy „elegendő“ jó kövér marhákat vágassanak, ugy disznóhúst elegendőt a nemes városnak contentumával“.

(Folytatjuk.)

— **Könyvtár a vasúton.** Az utast, aki eddig unatkozva töltött órákat a vasúton s alig várta, mikor ér véget fárasztó utja, kellemes meglepetés várja utazás közben. A máv. első és második osztályu kocsijában pompás könyvtár áll rendelkezésére: a „Mozgó Könyvtár" automata könyvszekrénye. Az uj magyar irodalom legkitünőbb termékeit rejti magában a szekrény s az utas egy huszfilléres bedobása ellenében csinos, teljes egészet képező kötetet kap. A rendkivül olcsó könyv nemcsak uti olvasmányul szolgál, de ügyes ajándéktárgy is, melyet mindenki szivesen fog könyvtárában megőrizni. Dicséretére válik az uj vállalatnak, hogy kizárólag magyar irók müveit terjeszti és igy a magyar kultura érdekeit szolgálja.

— **Két fontos belügyminiszteri rendelet.** Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter két rendeletet intézett a vármegyei törvényhatóságokhoz. Az első rendelet az összeférhetetlenséget általánosságban a következő esetekben állapitja meg: 1. Ha a mellékfoglalkozásként tekintendő igazgatósági tagság, vagy más hasonló megitélés alá eső állás a tisztviselő idejét oly mértékben foglalja el, hogy ebből a hivatali ügymenetre akár a hivatalos teendők kellő időben való ellátása, akár a hivatali helyiségben töltendő hivatali órák betartása tekintetében bármily csekély hátrány is háramlik. — 2. Ha a pénzintézet, illetőleg vállalat üzlete a vármegyével vagy az illető tisztviselő ügykörében előforduló ügyekkel oly összeköttetésben van, hogy a tisztviselő az ügyek ellátása tekintetében érdekeltség miatt akadályozva lenne. 3. Ha az intézet, illetőleg vállalat szervezete vagy működésének iránya olyan, amely kizárja azt, hogy annak igazgatásában a vármegye tisztviselője a hivatali állás tekintélyének, az állam érdekeinek, vagy a közérdeknek sérelme nélkül részt vehessen. E szempontok mérlegelése és az összeférhetőség kérdésének elsőfoku eldöntése saját tisztviselőire vonatkozólag a vármegye közönségének hatáskörébe tartozik. A miniszter kötelességévé teszi a vármegyei tisztviselőknek, hogy, aki a fent körülirt igazgatósági tagsági, vagy hasonló állásra hivatik meg s azt elfogadni kivánja, az összeférhetőség kérdését eldöntés végett a vármegye közgyülése elé terjessze. Azok a vármegyei tisztviselők pedig, akik a vármegyei közgyülés kifejezett engedelme nélkül töltenek be ezidő szerint ily állásokat, e körülményt a törvényhatósági bizottsághoz haladék nélkül bejelenteni, s amennyiben eme mellékfoglalkozás hivatali állásukkal összeférhetetlennek mondatnék ki, az erre vonatkozó határozat jogerőre emelkedése után attól nyomban megválni tartoznak. A vármegye közönsége e szempontok figyelembevételével az összeférhetetlenséget később is bármikor megállapithatja, minek következtében a már megadott engedély is mindenkor csak a visszavonásig terjedő érvénynyel birhat. A megyei tisztviselőktől megkivánt nyelvismeret dolgában a másik rendelet szükségesnek mondja, hogy azok, akik a néppel hivataluknál fogva folytonos és sűrű érintkezésben vannak, tehát első sorban a járási főszolgabirák, az illető járás lakosságának nyelvét birják, vagy legalább is olymérvü nyelvismerettel rendelkezzenek, hogy a néppel akadálytalanul érintkezni, annak előadását megérteni, saját intézkedéseiket pedig megérteni képesék legyenek. Amely tisztviselőnek nyelvismerete hiányos, azok ezt mielőbb a kivánt nivóra fejleszteni kötelesek.

— **Fizetés felemelés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter úr Balázsné Nyárády Anna szásznyiresi állami tanitónő fizetését 200 K-val felemelte.

— **Helyreigazitás.** Előző számunkban közölt, s a Rudolf-közkórház karácsonyfájának elszámolásáról szóló tudósitásból, nyomdahiba folytán kimaradt, hogy Szénássy Istvánné 1 kg. piskotát küldött, a mit ezennel helyreigazitunk.

— **Szavazati jog.** A posta- és távirda altiszteket, mint a szolgákat, a képviselőválasztók névjegyzékéből eddig kihagyták. Ez az ügy felebbezés folytán a kuriához került s az most kimondotta, hogy a posta- és távirda altisztek nem tartoznak a szolgák közé és aki megfelelő adót fizet, az a választók névsorába felveendő.

— **Vizsga engedély.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a szamosújvári tanitóképezdénél az 1906/7. tanévet megelőző években végzettek és a magyar nyelv és irodalomból elégtelen osztályzatot nyert Muresan Elek, Mandrasiu János, Metesiu Flórián, Muresián Julián, Pap Pachomius, Biró Mihály, Istratye József, Magyar Zenobius, Suciu Vazul és Rednik Ágoston tanitójelöltek javitóvizsgálatának határidejéül a folyó tanév végén tartandó tanképesitő vizsgálatok idejét tüzte ki.

— **Lopás.** Bernád Simon kárára az elmult héten ismeretlen tettes egy pár hámot lopott el az istálóból, miért káros feljelentést tett. A nyomozat bevezettetett s a rendőrség a tettesnek nyomában van egy már többszörösen büntetett előéletü helyi lakós személyében, ki tettét másodmagával követte el, de társa még feltalálható nem volt. A nevek a vizsgálat érdekében ezidő szerint nem közölhetők.

— **Fizetés átutalás.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Tatuleszk Izidor kisiklódi állami tanitó fizetését az aradi kir. adóhivataltól a szamosújvári kir. adóhivatalhoz átutalta.

— **Szabadságolás.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Ráczné Szvacsina Ilona somkeréki állami iskolai tanitónőnek 3 havi szabadságidőt engedélyezett.

— **Karácsonyfa-ünnepély.** A vezetésem alatt álló kisdedóvódában folyó évi deczember hó 22-én rendezett karácsonyfa-ünnepély sikerét anyagilag szivesek voltak támogatni: Tüzes Karácsonné 2 K, Vékony Ferenczné 1 K, Májer Józsefné 1 K. Szülők adománya: Szinetár Farkas 1 K, Babai Miklós 1 K. Salamon Jakab 50 F, Drab Sándor 1 K 20 F, Szervátius Péterné 1 K, Stánszky Miklós 1 K, Hajdiner József 1 K, Weinberger Jonás 1 K 40 F, Surányi Nándor 2 K, Berger Nándor 1 K, Pávai Ferencz 1 K, Szabó Árpád 1 K, Románszki Géza 1 K, Márer József 1 K, Weisz Jakab 1 K, Hajdu Ferencz 50 F, Hajdu Ferencz 50 F, Lebovics Izsák 1 K, Salamon Izsák 1 K, Janicsek Erneszt 1 K, Pávai Sándor 1 K, Máldi Zaharia 60 F, Telegdi Ödön 1 K, Jakab Gyula 40 F, Gombár Sándor 50 F, Pénteki György 1 K, Léb Ábrahám 50 F, Stern Háni 50 F, Székely Lajos 1 K, Izrael Jakabné 50 F, Jürszki János 50 F, Wiegner Samu 1 K, Mózes Lajos 1 K, Bogács Lajos 80 F, Fodor Mihály 1 K, Salamon Izsák 50 F, Jakab Lajosné 50 F, Medgyesi Gerő 1 K. Összesen 38 K. 40, azaz Harmincznyolcz K. 40 f. készpénz. Ezenkivül adakoztak még: Hatfaludy Józsefné és Kádár Jószefné egy-egy kosár almát s az Óvónő (alulirott) két csomag kötöző hárászt, 10 drb. gyertyát és 10 drb. gyertyatartót. A fent feltüntetett készpénzből az óvóda igazgatóságánál bárki által megtekinthető jegyzékek igazolása szerint kiadatott: 1. Karácsonyfa-disz és czukorkára = 14 K. 86. 2. Kifli, csokoládés sütemény, mogyoró, Szt. János kenyér, szilva, narancs, és vegyes czukorkákért 16 K. 72 f, 1 drb. fenyőfáért 4 K. 40, 3. 1 drb. karácsonyfa-talpért 2 K. 4. Gyémánt porért 40 F. 5. Apró szeg 2 F. Kiadás összesen 38 K. 40, azaz Harmincznyolcz K. 40 f. Désen, 1907. deczember 28-án. Bernáthné, Séra Erzsi.

Az ünnepélyen jelenvoltak Gönczi Ferencz kir. tanfelügyelő és Ilosvay Jenő polgármester, a kik megelégedésüket nyilvánitották az óvónőnek.

— **Karácsonyfa-ünnepség.** A „Kovács alapitványi kisdedóvóda" vezetője Bukvay Berta Jozefin az óvóda növendékeinek deczember 23-án délután fél 3 órakor, karácsonyi ajándékok kiosztásával egybekötött gyermek-ünnepséget rendezett. Az ünnepségen jelen voltak: Kacskovits Mihály miniszteri oszt.-tanácsos, Gönczi Ferencz kir. tanfelügyelő, Voith Gergely felügyelő-bizottsági tag, Daday István igazgató és a nagyszámban egybegyült szülők. A kicsinyek énekek, versek és párbeszédek elmondása által nagy meglepetést és elismerést szereztek a jelenvoltaknak, a kik nem is késtek az óvónőnek dicséretüket azonnal kifejezni. Az óvónő buzgolkodása folytán egybegyült 78 korona összeghez a következők voltak szivesek hozzájárulni adományaikkal: Hatfaludy József 3 K, Vékony Károly, Vékony Ferencz, Horváth Ákos, özv. Bukvay Jeromosné, Dr. Parádi Ferenczné, Királyi Józsefné, Tüzes Karácsonné, Voith Gergelyné, Csiszár Imréné, Fülöp Kálmánné, Stift Józsefné, Rozenberg Lajosné, Frank Jánosné, Makszius Jánosné, Zsukutinszki Ferenczné, Zsombori Zsomborné és Nagy Károlyné 2—2 K. Mária, Róth Pálné, Vásárhelyi Boldizsárné, Hirsch Vilmosné, dr. Simon Lajos, Binder Gusztávné, Miklós Miklósné, Léner Jánosné, Klärmann Adolfné, Gönczi Gyuláné, Redle Józsefné, özv. Benkő Jánosné, Vilcsek Gyuláné, dr. Wasserstrom Adolfné, Csekme Jánosné, Pünkösti Jenőné, Gajzágó Vilmos, Vettenstein Noéné, Kühbacher Ferenczné, Leon János, Lászlóffy Samu, Mihályi János, Balló János, Korzistka Vilmos, Goldstein Hermánn, Holczer Györgyné, Steiner Gyula, Barátosi Mihályné, Barcza Józsefné, Bereczky Zsigmondné, Simon György, Heimann Albertné, Barátosi Jánosné, Zelmánovics Samu, Flahbart Sándorné, Lengyel Zsigmondné, Juhász Károlyné, Rebrisorián Demeterné, Snábel Hermánné és Rottenberg Mórné 1—1 K. Özv. Keresztes Nándorné 40 f, N. N. 40 f, özv. Németh Jánosné 20 f. Az itt felsorolt nemeslelkü adakozóknak a kisdedek, illetőleg azok szülői nevében ez úton is hálás köszönetét fejezi ki Az igazgatóság.

— **Ujévi üdvözlet megváltás.** A Konfirmáltak Egyesületéhez ujévi üdvözletek megváltása czimen a következő kegyes adományok érkeztek: Egyed Béla 16 kor.; Tüzes Karácsonné, Vásárhelyi Boldizsár 5—5 korona; Diószeghy Lajos 2 kor.; Debreczeni István, Keresztes Szabina, Keresztes Ilonka, Bojtás Kálmánné, Holstein Mária 1—1 korona. Hálásan köszöni az elnökség.

— **Ujévi üdvözletek** megváltása czimén Horváth Gyula és Móricz Károly urak 2—2 koronát, Eperjessy József ur pedig 1 koronát küldött be a József kir. herczeg szanatorium egyesület czéljaira. Ezen összesen 5 koronát rendeltetési helyére juttattuk.

— **Előfizetési felhivás a Magyar Hirlapra.** A fővárosi napi sajtónak egyik, ugy politikai, mint társadalmi irányban legjobban szerkesztett napilapjára a „Magyar Hirlap"-ra hivjuk fel olvasó közönségünk figyelmét. A tartalmasan és változatosan szerkesztett napilap ugy higgadt és tekintélyes politikai irányánál, mint társadalmi, szépirodalmi, közgazdasági és hirrovatainak gazdag anyagánál fogva első helyet foglal el a fővárosi sajtóban. Politikai vezérczikkeit és hireit első kézből és illetékes források alapján adja s zászlója köré a fővárosi sajtó munkásainak szine-java tömörül. Előfizetési ára: egész évre 28 korona, félévre 14 korona, negyedévre 7 korona. Egy hóra 2 korona 40 fillér.

— **Uj szépirodalmi folyóirat.** A „Figyelő"-nek uj folyama gyanánt vonzó és változatos tartalommal egy uj szépirodalmi és kritikai folyóirat első száma áll előttünk. „*Nyugat*" czimmel jelenik meg havonta kétszer, 1-én és 15-én az uj folyóirat, a melynek czélja a közönség szépérzékét és intelligencziáját fejleszteni. A fővárosi sajtó kiváló és ismert nevü irói gárdájának szine-java tömörül az uj vállalat köré. Ambrus Zoltán, Csajthay Ferencz, Cholnoky Viktor, Salgó Ernő, Fröhlichné Kaffka Margit, Jób Dániel, Ady Endre, Ignotus, Gellért Károly, Heltay Jenő, Lengyel Géza, Sziny Gyula, Szász Zoltán, stb. stb. nevei tünnek föl a kiváló sorban. Főszerkesztője: Ignotus. Szerkesztők: Fenyő Miksa és Osváth Ernő. Előfizetési ár: Egy évre 20 korona, félévre 10 korona, egyes szám 1 korona. Őszinte melegséggel ajánljuk az uj folyóiratot a müvelt olvasó közönség figyelmébe.

— **Uj aranypénz.** A pénzek között az arany a legbecsesebb s ebből van a legtöbbre is szükség. Ezt mutatja az a körülmény is, hogy a jövő évben ismét 600 ezer 20 koronás s 200 ezer 10 koronás aranyat bocsátanak forgalomba. Ezeken kivül a pénzügyminiszter 100 koronás aranyokat is veret. Ebből azonban egyelőre csak 1000 darab kerül használatba.

— **Nyilvános köszönet.** Lemény község két tanerős állami elemi népiskola gondnoksága 94/1907. g. sz. alatt gyüjtő-ivet bocsátott ki azon kéréssel, miszerint e folyó tanévben eső Krisztus születése napjára rendezendő tanköteles karácsonyfája felállithatása czéljából szives fillérjeikkel a tanügyet lelküken viselők támogatni sziveskednének. A gyüjtéshez hozzájárultak a következők: Szücs Kornelia, Pokol Elek 4—4 koronával; Tamó Sándorné, Lázár Alajos 2—2 koronával, Hosszu Elek, Botha Emil, Janovits Óser, Mezei Miklósné, Hosszu Miklós, Hosszu Miklósné, Mihály Domokos, Farkas Mózes 1—1 koronával, Lázár Amália, Lázár Alajosné 80—80 fillérrel és 4 liter dióval, Péter Demeter, Butta Emil, Nagy Demeter 20—20 fillérrel, Péter Gyula 20 liter almával. Mivel a nemes adakozók a tanügy itten első izbeni oltárának legfőbb és szentebb részére helyezték le filléreiket s azzal szintugy, mint Jézus Krisztus emelkedett hangon szólaltak fel: bocsássátok hozzám a kicsiny Krisztus szavát és tanitásait hallgatókat, adományaikért fogadják a gyermekek nevében leghálásabb köszönetemet. Lázár Alajos vezetőtanitó.

— **Nyilvános köszönet.** A bethleni állami kisdedóvóda „karácsonyfa-ünnepélyére" adakoztak: Gróf Bethlen Andrásné 24 pár téli czipőt, gróf Bethlen Klára 15 darab ruhát, 8 darab kötött kis kabátot, 4 pár harisnyát, bethleni „Székely-Társaság" 30 koronát, Bethlen község 10 koronát, Bethleni Takarékpénztár, Mezőgazdasági Népbank Részvénytársaság 5—5 koronát, Floth F. Adolfné 2 koronát, Fogolyán Kristóf, Crissán Simon 1—1 koronát. Összesen: 54 korona. Jermann Béláné, Bárány Bálint czukorkát, Kégli Lajos 100 darab szines papir-stanislit karácsonyfára. Fogadják a nemesszivü adakozók, hálás köszönetem kifejezését. Bethlen, 1907. évi deczember hó 25-ikén. Benkő Anna áll. óvónő.

— **Köszönet.** Az „Erzsébet" leányárvaház árvái részére 1907. év második felében szivesek voltak küldeni Németh Jánosné 3 kosár almát, 1 kosár szöllőt, Kádár Józsefné 1 zsák almát, Szántó Mártonné 1 kosár almát, Keresztes Sándorné 1 kosár almát, Sterba Dezsőné 12 drb üveget, Farkas Viktorné 3 koronát mézes kalácsra, özv. Tüzes Karácsonné 2 nagyvéka paszulyt és 2 nagyvéka kukoriczalisztet, Bod Gyuláné 1 kosár almát, Haragai Emánuelné 3 kg. sajtot, Aradi Károlyné 1 kosár almát és 18 narancsot és Ilosvay Jenőné 2 koronát. Kérem fogadják a nemesszivü adakozók ugy az árvák, valamint a magam hálás köszönetét. Dés, 1908 január 8. Özv. Tüzes Karácsonné nőegyleti elnök.

Esti levél.

Az ünnepnapok mesterséges hangulatának illuzióiból elvégre hát csak kieviczkéltünk s fölszedjük magunkra ismét a hétköznapoknak szürke köntösét. Már az igaz, hogy nincs a föld hátán még egy náczió, a melyik annyira szivvel, lélekkel tudjon ünnepelni, mint mi, — kivételével azoknak, a kiket miért, miért nem? ujabban, elmésen (?) úgy jelölnek meg, hogy „rendezetlen felekezeti viszonyok" között élnek. Ezeknél az ünneplés kutyakötelesség s ha akarnak, ha nem, — de ünnepelniök kell. Mi azonban örömest tespedünk az ünneplés nyugalmában; a hetekig tartó dolce far niente szinte kimeritil az ünnepi emésztés csendes együgyü zavartalanságában.

Úgy el tudunk terpeszkedni az ünnnp hangulatában, mint teknőcz a moslékban. Ja, mi könnyen tehetjük, mert ez által a politikánkat csinálja Bécs s a nemzetiségek; — avagy: legjobb esetben az, a politika embrionális természeténél fogva csinálódik magától. Iparunkat, financziánkat, kereskedelmünket elintézi az osztrák; privát hitelviszonyainkat ellátják és bonyolitgatják nagy szorgalommal, de annál kevesebb eredménnyel a bankok. Ha valakinek személyes ügyei is vannak: rendőrség, biróság, prókátorok kibogozzák-bebogozzák. Csakugyan fene egy boldog náczió vagyunk; szivvel, lélekkel s a mi fő: kitartóan tudunk ünnepelni. Hogy azután mikor és mit dolgozunk? Kérdés, a mire nehéz a felelet! . . . .

De azért magam is módfelett szeretem az ünnepeket, kiváltkép a különféle képes és képtelen ujságok, folyóiratok, hetiszemlék túltömött ünnepi számai miatt. Csupa gyönyörüség az, hogy ilyenkor örök ifju, öreg bohemek, tárczanélküli tárczairók, témákban szükölködő novellisták mikénti czibálnak, ránczigálnak elő a szürkeség homályából egy kopott, züllött, vedlett alakot; ezt nagy vigan rugják, dobálják maguk előtt lépésről-lépésre. A vén „haderlump" már annyira van, hogy be sem tud mutatkozni, csak bandukol a vig fiuk között a megrögzött alkoholisták széles, bárgyú mosolyával s nyakában a tábla s azon minden bemutatkozás helyett iromba betükkel felirva a név: „Társadalmi kérdések". — Ezt a szedett-vedett alakot azután nagy szeretettel beczipelik az ünnepi hangulatok langyos fürdőjébe, bütykeit, tyukszemeit lenyesegetik, körmeit lereszelik, torzonborz szörméit kikefélik, fésülik — s az öreg vigan kivasalva indul el ismét a züllés utján a viszontlátásra: a következő ünnepi számig. Akkor is éppen ilyen rongyosan, ilyen züllötten fogunk vele találkozni! Elmállott garderobjának egy-egy darabja itt-ott lemarad, szedjük föl és teregessük, szellőztessük addig is.

Vonzó és változatos témája akadt a kisvárosi szóbeszédnek. Az ujonnan alakult „Dési közöskonyha", — a mely előreláthatólag első és utolsónak is marad — sok jogos és jogtalan birálatnak van kitéve. Zsúrokon, intim tracscsok alkalmával, — sőt utczán is széltében, hosszában kering, kóályog az új intézmény neve, sőt ifju korához képest szinte kétségbeejtő szédületes igyekezettel „forog a szőnyegen". A megelégedett elismerés langyos szellője s az epés birálat fagyasztó szele egyaránt nagy előszeretettel csókdossák a koraszülött új intézmény zsenge homlokát.

Igazán fura világ van erre mifelénk; a mig hiányzik valamink: tülekedve rohanunk utána. Ha már megvan: sietünk agyonütni! Egy ilyen jóravaló, de némi áldozatokat igénylő vállalkozásnak megölője az a nagy jóakarat, ha kelletlenül sokat foglalkoznak vele. Már pedig módfelett sajnálatos lenne, ha itt is ujabban bebizonyosodnék az, hogy nálunk minden jóravaló kérdés beleful a kicsinyeskedés mocsarába!

Minthogy pedig a természetrajz tanitása szerint a madarak világában a bubos banka épen egy sajátszerü, de itt körül nem irható rosz tulajdonsága miatt ellenszenves — pedig nála ez legfennebb a rosz nevelés következménye — a tagoknak maguknak kell első sorban jóakaró együttmunkálással leküzdeni a kezdet nehézségeit. Sok körültekintés, gondos figyelem és az állandó jobbra törekvés talán igy azután megóvják ezt az életreval ó alkotást a közönynek és nagyképüsködésnek mindeneket megevő rozsdájától.

Ünnepélyesen installálta e héten a királyi törvényszék új elnökét, akit ismert egyéni szeretetreméltósága miatt osztatlan örömmel látunk viszont mindnyájan. Mi, akik kivül állunk a nagy palotán, távolról azt hittük, ha már a judikatura terén örökké keresik, s még mindig nem találták meg a jogegységet, legalább intra muros meg van a collegialis egység. De úgy halljuk, hogy gondosan kieszelt programm szerint az új elnök üdvözlésével a birósági testület izenként és adagonként rótta le a tisztelgés adóját. Pl. külön a biróság, külön az aljegyzők, joggyakornokok, külön a kezelő személyzet... sőt talán a külön iktatók és lajstromot vezetői is fejenként mind elkülönitve tisztelegtek... Szinte látjuk, hogy az új elnök, a ki különben ötletes humorista, milyen jól mulathatott azon, hogy dühöng az összetartozandóság közös érzete a vezetésére bizott testületben. Ha ez talán azért történt igy, hogy annál nagyobb legyen a czeremonia, akkor magunk is helyeseljük, mert a fogadtatás valóban meleg és zavartalan volt. Dehát mindegy! Minden Demosthenesnél szebben beszél a tisztelgésprogramm!...

Végül még egyet! Ismét hangverseny volt, tehát ujból ideiktatjuk ezt a pár sort lapunk mult évi deczember 5-iki számából szóról-szóra, amint következik: „Külön izlés dolga ez a kalapkérdés, s ma már annyira eldöntött dolog, hogy hol és mikor szokás kalaposan megjelenni, a mi fölött már fölösleges is szót vesztegetni." Különben borzasztó tépelődést is szül az a fránya kalapkérdés a mindennapi ember lélkében. Ha kalappal a fejemen bemegyek a templomba, oldalba vernek, s a kalapot a legjobb esetben leütik a fejem bubjáról. Ellenben, ha következetesen a zsidótemplomba is tisztességesen leveszem a sipkámat, legalább is meglinchelnek. Hosszúnapkor a zsidók asszonyai kendővel mennek a templomba. Ellenben az öreg anyám, hugom, vagy oldalbordámmal ha szinházba, hangversenyre megyek, s ezek egy szerény közepes nagyságú tyukboritó forma, de másként modern és divatos kalappal megilletődve az első széksorokban szerényen helyet foglalnak, egyszerre csak hátul holmi szemtelen impertinens pisszegés, kiabálás kerekedik, úgy, hogy első ijedségemben azt sem tudom, hogy tűz van-e, tüntetés készül, vagy az eső esik?... Miért?... Mindenki az öreg anyám.... stb. kalapján keresztül akar szolgalmi jogot gyakorolni, hogy szemsugarait a szinpadra juttassa.... Hát kérem, ez egy rettenetes probléma, a mibe bele lehet örülni. Még álmaimban is két gramophon óriási trombitájából harsogja felém az öreg Mester öblös hangja:

„Ez chique, Te marha!..
„ És előkellő....

és örült kavarodásban lejtik a bostont „Mike Paula utóda" kalapraktárának termékei; a különféle tollas és tollatlan csodalények, tájékozatlan lelkem fáradt képzeletében forognak, keringnek, rettenetes cake-valke tempókban nyüzsögnek, gomolyognak ki a bálteremből az utczákra, piaczra és mindenütt csak irtózatos malomkő nagyságu divatkalapokat látok, a mint rohannak felém, keresztül gázolnak, letipornak...., Ez örület!... Belé kell pusztulni!....

* * *

Kiadó: a „Vármegyei Közélet" szerkesztősége.

Hirdetések.

Nyilatkozat.

Az általam tervbe vett ipari nagy asztalosság és gőzerőre berendezendő butorgyár létesitésétől, — mely „Fischer és Gottlieb" czég alatt lett volna létesitendő — haláleset miatt visszaléptem. A vállalat ennélfogva „Fischer Albert" czéget fog viselni, miért az összes ezen vállalattól eredő tartozásokért is egyedül csak Fischer Adolf úr felelős.

Szamosújvár, 1907. évi deczember 20-án.

Gottlieb Antal.

Steckenpferd-liliomtejszappan

Bergmann & Có-tól Drezda és Tetschen a/E. a naponta beérkező elismerő-levelek szerint a legjobb és leghatásosabb gyógyszappan szeplő ellen, valamint a bőrt üdén és lágyan tartja és arczszint kölcsönöz. Darabonként 80 fillérért kapható minden gyógyszertárban, drogériában, illatszer-, szappan- és fodrász-üzletben. 25—40

„HUNGÁRIA"
DÉS.

Modern kényelemmel, központi fütéssel, acetylen világitással ellátott **tizennyolcz kényelmes szoba.**

ÉTTEREM ÉS KÁVÉHÁZ.

Nagy választék ételekben és italokban.

Czukrszat: Naponta friss sütemények, czukorkák, liqueurök, befőttek. — **Lakodalmakra és házimulatságokra** menük előállitására szóló megrendelések kifogástalanul teljesittetnek, ugy helyben, mint vidékre

Sz. 366—1907. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulirott birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a dési kir. járásbiróság 1907. évi Sp. 998/3 számu végzése következtében Dr. Horváth Emil dési ügyvéd javára, Borgován Péter és Juon ellen 331 K 60 f s jár. erejéig 1907. évi deczember hó 5-én foganatositott kielégitési végrehajtás utján lefoglalt és 2110 kor.-ra becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarhák, takarmány és gazdasági felszerelések nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a kékesi kir. járásbiróság 1907. évi V. 181/2. számu végzése folytán 331 K 60 f tőkekövetelés, ennek 1907. évi szeptember hó 28-ik napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 118 K 90 f-ben biróilag már megállapitott költségek erejéig is adósók lakásán Szász-Ujfaluban leendő megtartására **1908. évi január hó 21-ik napjának d. u. 2 órája** határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108 §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet igérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégitési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kékesen, 1908. évi január hó 4-ik napján.

Gyelán Olivér
kir. bir. végrehajtó.

2—10

Eredeti csomagok kaphatók:

Brugovitz József-nél

Dés.

Törlesztéses kölcsönöket
földbirtokra és bérházakra 10—75 éves törlesztésre 3%—3½%—4%—4½%-os kamatra készpénzben.

Személy- és tárcza-váltóhitelt
iparosok és kereskedők részére, valamint minden hitelképes egyénnek 2½—10 évi időtartamra.

Díjtalanul nyujtunk bárkinek szakszerü felvilágositást.

Bankhelyiségeink Budapesten:
VI., Ó-utcza 15 és Lázár-utcza 16. sz. a. vannak.
(Válaszbélyeg melléklendő.)

Megbizható egyéneket bankunk képviseletére felveszünk.

100,000.000 KORONA KÉSZPÉNZTŐKE FOLYÓSITTATIK BANKHÁZUNK ÁLTAL MAGYARORSZÁG TERÜLETÉN.

RÓTH BANKHÁZ BUDAPEST, BANK-KÖZPONT: VI. KERÜLET A M. K. OPERA-BAZÁR PALOTÁJÁBAN

FOLYÓSITUNK:

Tisztviselői kölcsönöket állami, törvényhatósági, községi tisztviselőknek és katonatiszteknek fizetési előjegyzésre, kezes és életbiztositás nélkül. Ugyanezeknek nyugdíjaira is. Értékpapirokra, vidéki pénzintézetek és vállalatok részvényeire értékük 95%-áig kölcsönt nyujtunk a Magyar Osztrák Bank kamatlába mellett.

Jelzálogkölcsönöket II-od és III-ad helyi betáblázásra 5—15 évre 5%-al, esetleg 5½%-al.

Konvertálunk bármely belföldi pénzintézet által nyujtott jelzálogos-, törlesztéses-, személy- és váltókölcsönt. Mindennemü bel- és külföldi értékpapirt napi árfolyamon veszünk és eladunk.

Tőzsdemegbizásokat mindenkori föltétlen eredménnyel bonyolitunk le. 1—

Pénzügyi szakba vágó minden reális ügyletet a legnagyobb pénzcsoportnál levő összeköttetéseinknél fogva legelőnyösebben bonyolitunk le.

VEZÉRKÉPVISELŐSÉG SZOLNOK-DOBOKA VÁRMEGYE TERÜLETÉRE LAPUNK KIADÓHIVATALA.

Sz. 7909—907. tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A dési kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy a dési „Somesana" végrehajtatónak Demeter Emilia sajgói lakós végrehajtást szenvedő ellen 150 kor. s jár. iránti végrehajtási ügyében a viszárverést végrehajtást szenvedők ellen elrendelte.

Minek folytán a kir. törvényszék kerületében fekvő s a végrehajtást szenvedő özv. Csicsó-Emánuelné szül. Demeter Emilia nevén levő sajgói 5. sz. tjkvben foglalt ingatlanokból B) 9. alatti 1/32-ed rész tulajdonjárandoságai és pedig 1. rdsz. 59—60. hrsz. a. 36 K, 2. rdsz. 210. hrsz. a. 25 K 40 f, 3. rdsz. 220. hrsz. a. 67 K, 4. rdsz. 225., 247., 301. hrsz. a. 89 K 20 f, 5. rdsz. 229/1. rdsz. a. 28 K 10 f, 8. rdsz. 348. hrsz. a. 11 K 70 f, 10. rdsz, 381. hrsz. a. 4 K 82 f, 11. rdsz. 406. hrsz. a. 8 K, 12 rdsz. 426. hrsz. a. 11 K 50 f, 14. rdsz. 447/2 hrsz. a 50 f, 15. rdsz. 464, 467. hrsz. a. 2 K, 17. rdsz. 590., 596. hrsz. a. 31 K, 18. rdsz. 622, 623. hrsz. a 69 K, 20. rdsz 646/2. hrsz. a. 12 K, 22. rdsz. 672, 674. hrsz. a. 10 K, 23. rdsz. 744. hrsz. a. 1 K, 24 rdsz. 766. hrsz. a. 11 K, 26. rdsz. 839. hrsz. a. 2 K 50 f, 27. rdsz. 979. hrsz. a. 22 K, 28. rdsz. 1007. hrsz a. 50 K, a 3. tjkvben foglalt tulajdonjárandósága erdő 195 K, a 27. tjkvben foglalt 1. rdsz. 599—600/2. hrsz. a. erdőbőli illetősége 17 K megállapitott kikiáltási árban az **1908. évi február hó 3-ik napján d. e. 10 órakor Sajgó község házában** Dr. Mihali Tivadar ügyvéd vagy helyettese közbejövetele mellett megtartandó nyilvános árverésen a következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni, u. m.:

1. Ha a megállapitott kikiáltási áron felüli igéretet senki sem tenne, az árverésre kitüzött ingatlan a kikiáltási áron alul is eladatni fog.

2. Árverezni kivánók — végrehajtató kivételével — tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi 60. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számitott s az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §. értelmében a bánatpénznek a biróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállitott elismervényt átszolgáltatni.

3. Vevő köteles a vételárt három egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számitandó 15 nap alatt, — a másodikat és harmadikat, — ugyanazon naptól számitandó 30, illetőleg 45 nap alatt; minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számitandó 5% kamatokkal együtt szabályszerü letéti kérvény mellett az 1881. évi deczember hó 6-án 39425. sz. szabályrendeletben előirt módon, a dési kir. adó, mint letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámittatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. törvényszék telekkönyvi irodájában és Sajgó község elöljáróságánál tekinthetők meg.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Désen, 1907. évi deczember hó 14-ik napján.

Herszényi,
kir. törvsz. biró.

Szám: 1990—1907. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulirott birósági végrehajtó az 1881. évi LX-ik t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a dési kir. járásbiróságnak 1907. évi 8846. számu végzése következtében Dr. Horváth Emil ügyvéd által képviselt Voith Lajosné javára, Feuerstein Anna ellen 1750 kor. s jár. erejéig 1907. évi deczember hó 11-én foganatositott kielégitési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 1137 K 90 fill.-re becsült következő ingóságok, u. m.: házi butorok, pipere és kész munka üzleti áruk nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a dési kir. járásbiróság 1907. évi V. 1561/2. számu végzése folytán 750 kor. tőkekövetelés, ennek 1907. évi november hó 1-ső napjától járó 6% kamatai, $^1/_3$% váltódij és eddig összesen 127 K 32 fillérben biróilag már megállapitott költségek erejéig, Désen a helyszinén közbejövetellel leendő megtartására **1908. évi January hó 21-ik napjának d. u 3 órája** határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet igérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégitési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Désen, 1907. évi deczember hó 27. napján.

Szentpétery,
kir. bir. végrehajtó.

NÉMETHY GYULA
épület és butor-asztalos üzlete
:: DÉSEN, Deák-utcza 25 b). ::

Tisztelettel tudomásra hozom, hogy Budapesten 18 év óta fenállott gépüzemü asztalos üzletemet Désre helyeztem át.

Vállalkozom és megrendelést elfogadok az asztalos iparhoz tartozó minden munkára, u. m.: mindenféle butorokra a legegyszerübbtől a legfinomabbig, ajtók és ablakok készitésére, elsőrendü modern épület-asztalos munkára, templomi munkára, ovódák és iskolák szakszerü berendezésére, boltberendezésre stb. stb.

Raktárt fogok tartani mindenféle saját készitményü butorokból, melyeknek a készitését már megkezdtem.

Készitményemet a legjobb kivitelben pontosan és a legmérsékeltebb ár mellett, vagyis teljes megelégedésre fogom szállitani.

Főtörekvésem, hogy a nálam tett megrendelő, minden kellemetlenségtől a mi az asztalos munkálatok és butorok beszerzésénél előfordulhat, megkimélve legyen.

Tisztelettel **Némethy Gyula**
1—5 asztalos-mester.

Sz. 3514—907. tlkvi. 1—3

Hirdetmény.

Aranyos-Szász-Móricz tlkvei birtokszabályozás következtében átalakittatván, ezzel egyidejüleg azokra az ingatlanokra nézve a melyeket az 1886. évi XXIX. t.-cz., az 1889. évi XXXVIII t.-cz. és az 1891. évi XVI. t.-czikkel a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t.-cz-ben szabályozott eljárás a tlkvi bejegyzések helyesbitésével kapcsolatosan foganatosittatott.

Ez azzal a felhivással tétetik közzé, hogy:

1. Mindazok, kik az 1886: XXIX. t.-cz. 15. és 17. §§-ai alapján, ideértve ezen §§-oknak az 1899: XXXIII. t.-cz. 5. és 6. §§-aiban és az 1891: XVI. t.-cz. 15. §. a. pontjaiban foglalt kiegészitéseit is valamint az 1881-ik XVI. törvényczikk 15. § a b. pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. évi XXIX-ik törvényczikk 22-ik §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetöket hat hónap alatt, vagyis **1908. évi julius hó 2-ik napjáig** bezárólag alulirt telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbitható záros határidő eltelte után inditott törlési kereset, annak a harmadik személynek a ki vélők szemben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat.

2. Hogy mindazok, kik az 1886: XXIX. t.-cz. 16. és 18. §§ ainak eseteiben, ideértve az utóbbi §-nak az 1889: XXXVIII. t.-cz. 5. és 6 §§-aiban foglalt kiegészitései is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kivánnak, irásbeli ellentmondásaikat hat hónap alatt, vagyis **1908. évi julius hó 2-ik napjáig** bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbitható záros határidő után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog.

3. Hogy mindazok, kik a tkv. átalakitása tárgyában tett intézkedések által, nem különben kik az 1. és 2. pontban körülirt eseteken kivül az 1892. évi XXIX. t.-cz. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogaikat bármily irányban sértve vélik, ideértve azokat is, kik a tulajdonjog arányának az 1889: XXXVIII. t.-cz. 16. §-a alapján történt bejegyzéseket sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvenyeiket a tlkvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis **1908 évi julius hó 2-ik napjáig** bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbitható záros határidő elmulasztása után az átalakitáskor közbejött téves bevezetésből származó bárminemü igényeiket jóhiszemü harmadik személyek irányában többé nem érvényesithetik, az emlitett bejegyzéseket csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül csak a törvény rendes utján támadhatják meg.

Egyuttal figyelmeztetnek azok a felek is, a kik a hitelesitő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszersmind egyszerü másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyujtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság.

Kékes, 1907 deczember hó 12-én.

Weress
kir. járásbiró.

Sz. 4018—907. tlkvi. 1—3

HIRDETMÉNY.

Kerlés község telekkönyve birtokszabályozás következtében az 1869. évi 2579. számu szabályrendelethez képest átalakittatik s egyidejüleg mindazon ingatlanokra nézve, melyekre az 1886. évi XXIX., 1889. évi XXXVIII. és 1891 évi XVI. t.-czikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t.-czikkben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbitésével kapcsolatosan foganatosittatik.

E czélból az átalakitási előmunkálat hitelesitése és a helyszini eljárás a nevezett községben **1908. évi február hó 12-ik napján d. e. 10 órakor** fog kezdődni.

Ennélfogva felhivatnak:

1. Az összes érdekeltek, hogy a hitelesitési tárgyaláson személyesen, vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakitása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemü harmadik személyek irányában többé nem érvényesithetik.

2. Mindazok, akik a telekkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kivánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a kitüzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel.

3. Mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átirásra az 1886. évi XXIX. t.-cz. 15—18. és az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5, 6, 7. és 9. §§-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, vagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyét nyilvánitsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesithetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek.

4. Azok, kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszünt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánitása végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságtól.

Bethlen, 1907. évi deczember hó 14. napján.

Csegezy
kir. albiró

Egy körülbelül 7—800 holdas birtok, mely áll körülbelül 300 hold erdőből, a többi szántó, legelő és rét, gazdasági épületekkel és egy vizi malommal bérbe kiadó, esetleg eladó. Értekezni lehet Fülöp Dezsőnél, Hosszurév, :: pályaudvar. ::

Sz.: 10691—1907.

D. V. T.

Árverési hirdetmény.

A tanács közhirré teszi, hogy a Kovács Samu és neje jótékony alapitványát képező Serház-utczai bérházban levő emeleti lakásoknak 1908. évi május hó 1-től három évre leendő bérbe adására **1908. évi jan. hó 23-án délelőtti 10 órakor** a gazdasági tanácsosi irodában nyilvános árverés fog tartatni.

A feltételek hivatalos órák alatt a gazdasági tanácsosnál megtekinthetők.

Dés város tanácsának 1907 deczember hó 24-én tartott üléséből.

Ilosvay Jenő, polgármester. **Losonczy István,** főjegyző.

HIRDETÉSEK

felvétetnek a kiadóhivatalban.

Rákóczi-tér 5. szám alatt.

6

MEGHIVÓ.

A „Polgári Bank“ részvénytársaság

1908. évi február hó 2-án délelőtt ½11 órakor Désen, saját helyiségében tartandó

V. évi rendes közgyülésére.

TÁRGYSOROZAT:

1. Tagok igazolása, jegyzőkönyvvezető és hitelesitők kiküldése.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentésének és a mult évi zárszámadásoknak előterjesztése, ezeknek jóváhagyása, a nyeremény felosztása és a felmentvény megadása feletti határozathozatal.
3. Alapszabályaink értelmében a felügyelő bizottság 2 évre való megválasztása.
4. Önálló inditványok.

Az igazgatóság.

Jegyzet. Alapszabályunk 15. §-ára hivatkozva, figyelmeztetjük a t. részvényeseket, hogy részvényeiket az összes le nem járt szelvényekkel, 48 órával a közgyülés megtartása előtt, a társaság pénztáránál letenni sziveskedjenek.

A letétbe helyezett részvényekről nyert elismervény a közgyülésen való részvételre igazolási jegyül szolgál.

MÉRLEG-SZÁMLA

VAGYON

Fkvi lapsz.			K	f	K	f
12	Szerelvény	számlán	2000	—		
20	Óvadék értékpapir	„	38584	—		
33	Törlesztéses jelzálog kölcsön	„	286373	08		
44	Jelzálog	„	53593	—		
45	Pénztár	„	14460	35		
48	Postatakarékpénztár	„	322	78		
49	Kötvény	„	9578	40		
55	Banképület	„	49641	32		
62	Folyó	„	13165	56		
63	Értékpapir	„	5515	27		
64	Váltó	„	1024912	68		
68	Óvásköltség	„	243	06		
69	Előlegek bekebelezés alatt levő törlesztéses jelzálog kölcsöne	„	1100	—	1499489	50
					1499489	50

TEHER

Fkvi lapsz.			K	f	K	f
1	Alaptőke	számlán	100000	—		
21	Óvadékok	„	38584	—		
22	Átmeneti kamat	„	10000	—		
23	„ tételek	„	3721	53		
27	Tartalék-alap	„	*35137	46		
34	Átruházott jelzálog kölcsön	„	285797	77		
42	Betét	„	583101	74		
47	Visszleszámitolt váltó	„	369576	—		
52—53	Banképület	„	49641	32		
61	Nyugdíj	„	4101	50	1479661	32
	Tiszta nyereség				19828	18
					1499489	50

* A tartalék-alap az igazgatóság nyereség felosztási javaslatának elfogadása esetén 44000 koronára emelkedik.

VESZTESÉG- ÉS NYERESÉG-SZÁMLA

TARTOZIK

Fkvi lapsz.			K	f	K	f
11	Házbér	számlán	1000	—		
13	Bélyegdíj	„	62	48		
17	Betét kamatadó	„	2727	28		
32	Adók	„	6696	22		
58	Személyzet illetmény	„	7479	84		
59	Betét kamat	„	27173	70		
60	Visszváltó kamat	„	26894	79		
66	Üzleti költség	„	3902	77	75937	08
	Tiszta nyereség				19828	18
					95765	26

KÖVETEL

Fkvi lapsz.			K	f	K	f
57	Jutalék	számlán	13185	78		
71	Kamat	„	82579	48	95765	26
					95765	26

Dés, 1907. év deczember hó 31-én.

Szabó Sándor s. k.
pénztárnok.

Korzistka Vilmos s. k.
főkönyvelő.

A Polgári Bank részvénytársaság igazgatósága:

Dr. Kustár Gyula s. k.
ig. elnök.

Gaál István s. k.
vezérigazgató.

Dr. Gogomán Antal s. k.
ig. alelnök.

Novák Lajos s. k.
ig. tag.

Ifj. Szénásy Ferencz s. k.
ig. tag.

Kustár Sándor s. k.
ig. tag.

Zorger Rafael s. k.
ig. tag.

Bartók József s. k.
ig. tag.

Br. Pöllnitz Károly s. k.
ig tag.

Megvizsgáltuk és helyesnek találtuk.

A Polgári Bank Részvénytársaság felügyelő bizottsága:

Tüköri Vilmos s. k.
f. b. tag.

Ilosvay Jenő s. k.
f. b. elnök.

Bogdánffy Gábor s. k.
f. b. tag.

Wass Imre s. k.
f. b. tag.

Nyomatott Demeter és Kiss könyvnyomdájában.